

ชื่อเรื่อง	ศึกษากลวิธีการแสดงธรรมะของพระมหาสมปอง คาลปุตโต	
ผู้วิจัย	หทัยรัตน์ อยู่กล้า	ปริญญา ศศ.ม. (ภาษาไทย)
กรรมการที่ปรึกษา	รศ.ดร. บุญยงค์ เกศเทศ	ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
	รศ.นพดล จันทร์เพ็ญ	กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
	ผศ.ประทวน บุญปก	กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๒๕๕๒

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษากลวิธีการในการแสดงธรรมะของพระมหาสมปอง คาลปุตโต โดยมีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการ เพื่อศึกษากลวิธีการแสดงธรรมะโดยวิธีพูด ศึกษา กลวิธีการแสดงธรรมะโดยวิธีการเขียน และศึกษาทัศนะของพระมหาสมปอง คาลปุตโต ที่มีต่อสังคมในปัจจุบัน

จากการศึกษากลวิธีการแสดงธรรมะโดยวิธีการพูดเปิดเรื่องพบว่า พระมหาสมปอง คาลปุตโต มีกลวิธีในการพูดเปิดเรื่อง ๕ วิธี ได้แก่ อ้างอิงบุคคล อธิบายขยายความ เสนอ ตัวอย่าง แทรกบทกวีนิพนธ์ และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม กลวิธีที่พบมากที่สุดคือ เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม แทรกบทกวีนิพนธ์ อ้างอิงหลักธรรมะ อธิบายขยายความ และเสนอตัวอย่าง

สำหรับกลวิธีการพูดดำเนินเรื่องพบ ๕ วิธี ได้แก่ นำประสบการณ์ตรงมาแล้ว แทรกข่าว เหตุการณ์ประกอบ ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบ ปุจฉาวิสัชนา และแทรกอารมณ์ขัน กลวิธีการพูดดำเนินเรื่องที่ใช้มากที่สุด คือ การแทรกอารมณ์ขัน ปุจฉาวิสัชนา ใช้สื่อ เทคโนโลยีประกอบ แทรกข่าวเหตุการณ์ประกอบ และนำประสบการณ์ตรงมาแล้ว

ส่วนกลวิธีการพูดสรุปเรื่องพบ ๓ วิธี ได้แก่ กล่าวให้พร โน้มน้ำผู้ฟัง และเน้นย้ำ ถึงจุดสำคัญของเรื่อง กลวิธีการพูดปิดเรื่องที่ใช้มากที่สุด คือ โน้มน้ำผู้ฟัง กล่าวให้พร และ เน้นย้ำจุดสำคัญของเรื่อง

ในด้านกลวิธีการแสดงธรรมะผ่านงานเขียนของพระมหาสมปอง คาลปุตโตนั้น พบว่ามีกลวิธีการเปิดเรื่อง ๔ วิธี ได้แก่ ใช้สุภาษิต คำคม บทกวี การตั้งคำถาม การเล่าเรื่อง และการยกประเด็นปัญหา ข่าว วิธีที่พบมากที่สุด คือ การเปิดเรื่องโดยการตั้งคำถามเพื่อเปิด

ประเด็นและเพื่อเรียกร้องความสนใจ กลวิธีการเขียนเปิดเรื่องที่ใช้มากที่สุด คือ การตั้งคำถาม การเล่าเรื่อง การยกประเด็นปัญหา ข่าวด และใช้สุภาษิต คำคม บทกวี

สำหรับกลวิธีในการเขียนดำเนินเรื่องพบ ๖ วิธี ได้แก่ อธิบายเนื้อหา เปรียบเทียบ อธิบายขยายความศัพท์ ยกพุทธสุภาษิต คำคม ยกตัวอย่างบุคคล และแทรกอารมณ์ขัน กลวิธีการเขียนดำเนินเรื่องที่พบมากที่สุด คือ อธิบายเนื้อหา อธิบายขยายความ ยกพุทธสุภาษิต คำคม แทรกอารมณ์ขัน ยกตัวอย่างบุคคล และเปรียบเทียบ

ส่วนกลวิธีการเขียนปิดเรื่องพบว่า ๖ วิธี ได้แก่ ปิดเรื่องด้วยข้อความประทับใจ อ้างคำพูดบุคคลสำคัญ สุภาษิต คำกลอน สรุปใจความสำคัญของเรื่อง แสดงความคิดเห็น ให้คิดเอง ให้คิดเตือนใจ กลวิธีการเขียนปิดเรื่องที่พบมากที่สุด คือ การปิดด้วยข้อความประทับใจ อ้างคำพูดบุคคลสำคัญ ให้คิดเตือนใจ สรุปใจความสำคัญของเรื่อง แสดงความคิดเห็น ให้คิดเอง

ในด้านทักษะของพระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต ที่มีต่อสังคมปัจจุบันพบว่าทักษะที่มีต่อวัยรุ่น คือ ปัญหาเรื่องการเรียน ปัญหาความรัก และปัญหาชีวิตติดก้านิยมที่ผิด ชรรถนะที่ใช้แก้ปัญหาสำหรับวัยรุ่นมี อิทธิบาท ๔ พรหมวิหาร ๔

สำหรับทักษะที่มีต่อวัยทำงานนั้นมีลักษณะดังนี้ ด้านการดำเนินชีวิตเฉพาะตน ปัจจัยภายนอกจากเพื่อนร่วมงาน และจากเจ้านาย ชรรถนะที่ใช้แก้ปัญหาสำหรับคนวัยทำงานมี อริยมรรค ๘ อิทธิบาท ๔ ทศพิธราชธรรม ๑๐ ประการ

ส่วนทักษะที่มีต่อสถาบันครอบครัวนั้นพบว่ามีปัญหาภายในครอบครัวและภายนอกครอบครัว ปัญหาภายในครอบครัวคือปัญหาที่เกิดจากภรรยา ปัญหาที่เกิดจากสามี ปัญหาเรื่องลูก และปัญหาภายนอก เกิดจากปัญหาจากเพื่อนบ้าน ปัญหาจากญาติพี่น้อง

Title : A Study of Dharma Demonstration of Phra Maha Sompong Talaput To

Author : Hathairat Yooklam

Degree : M.A. (Thai)

Advisors : Assoc. Prof. Dr. Boonyong Ketthet

Chairman

Assoc. Prof. Noppadon Chanpen

Committee

Asst. Prof. Prathuan Boonpok

Committee

Rajabhat Maha Sarakham University 2009

ABSTRACT

The thesis entitled a study of Dharma Demonstration of Phra Maha Sompong Talaput To aimed to study the dharma demonstration in speaking, to study the dharma demonstration in writing, and to study Phra Maha Sompong Talaput To's attitudes toward society at present time.

From the study of the dharma demonstration in speaking, it was found that Phra Maha Sompong Talaput To had five ways in opening the dharma demonstration; people reference, explanation, giving examples, inserting poetry, and giving the audience the chance to participate. The mostly found strategy was giving the audience the chance to participate, inserting poetry, dharma principle reference, explanation, and giving examples respectively.

There were five ways in processing the demonstration in speaking; telling direct experience, inserting news and events, multi-media technology usage, questions and answers, and inserting humors. The mostly found strategy was inserting humors, questions and answers, multi-media technology usage, inserting news and events, and telling direct experience respectively.

There were three ways in conclusion; blessing, persuading listeners, and emphasizing important points. The mostly found strategy was persuading listeners, blessing, and emphasizing important points.

From the study of the dharma demonstration in writing, it was found that there were four ways in opening the demonstration; using proverbs and poetry, questioning, telling a

story, and raising a problematic issue. The mostly found strategy was questioning to raise an issue and grab attention, telling a story, raising a problematic issue, and using proverbs and poetry respectively.

There were six ways of processing the demonstration in writing; explanation, comparison, describing words, referring proverbs, giving examples about people, and inserting humors. The mostly found strategy was explanation, describing words, referring proverbs, inserting humors, giving examples about people, and comparison respectively.

There were six ways of writing conclusion; closing with impressive contents, referring to important people's saying or poetry, concluding main ideas, expressing opinions, allowing readers to think on their own, and giving morals. The mostly found strategy was closing with impressive contents, referring to important people's saying, giving morals, concluding main ideas, expressing opinions, and allowing readers to think on their own respectively.

From the study of Phra Maha Sompong Talapat To's attitudes toward society at present time, it was found that there were attitudes toward teenagers, working-age people, and family institution. The attitude toward teenagers was they had problems in studying, love, and clinging to false value. Dharma principles for solving their problems were Iddhipada 4 and Brahmavihara 4.

The attitudes toward working-age people were about their own lives, and outside factors from colleagues and bosses. Dharma principles for solving their problems were Noble Eightfold Path, Iddhipada 4, and Rajadhamma 10.

The attitudes toward family institution were about inside family problems and outside family problems. The inside family problems might be caused from a husband, a wife, or children. The outside family problems might be caused from neighbors or relatives.